

Inh. no 144 **Geheim (T 64)**

WJ

Centrale Inlichtingendienst.

's-Gravenhage 17 Juni 1925.

C.D. No. 13022. Geheim.

Handwritten signature/initials

Notitie
L
4-6-1302
8-6-1302 } *Handwritten notes*

hierbij heb ik de/ eer U te doen toekomen een verslag van het Pinkstercongres van de anarchistische en anti-militaristische jeugd, gehouden te Soest.

!

Verzonden aan:

- Z. d. den Minister van Binnenlandse Zaken en Landbouw.
- Z. d. den Minister van Justitie.
- Z. d. den Minister van Oorlog.
- Procureurs-Generaal bij de Gerechtshoven.

Het Pinkstercongres van de anarchistische en antimilitaristische Jeugdorganisaties.
(Vrije Jeugd Verbond-Mokergroep-I. Anti-Militaristische V.-) op 30-31 Mei en 1 Juni te SOEST.

Het terrein waar we gekampeerd was gelegen in een boschperceel aan den Nieuwen Weg te Soest. Het ligt tamelijk afgelegen terwijl van den Nieuwen weg af 2 smalle toegangen er heen leiden. Op het terrein was in het midden een groote tent en rondom werden in den loop van den Zaterdag door de deelnemers kleinere tenten opgeslagen.

Deelnemers uit allerlei plaatsen van ons land waren aanwezig. Uit Donkerbroek (Friesland) een autobus, uit Groningen, Arnhem, Amsterdam (2 auto's en 35 fietsers) Rotterdam, Den Haag, Haarlem (Santpoort) Amersfoort. Het aantal deelnemers zal tusschen de 3 tot 500 hebben bedragen, waarvan niet allen kampeerden. Gezien zijn o. L.H. NOVEE, A. TEMPEL, M.C. HAKEP, L. de WILT, H. van RAAIJ alle te Arnhem, de familie van OVERSTEEGEN te Santpoort, PLOEGEN te Groningen, H. HUETING en vrouw (Concubine) te 's-Gravenhage, van der VEEN te Amsterdam, JANSMAR Rotterdam, R. van den BRINK, Henk EIKEBOOM, Piet HOL te Rotterdam.

Zaterdag 30 Mei.

's Avonds werd er in de groote tent muziek gemaakt door een muziekkorps uit Santpoort (totaal 10 personen, voornamelijk gerecruteerd uit de familie OVERSTEEGE).

Zondag 31 Mei.

Meerdere deelnemers arriveeren in den loop van dezen dag, 's morgens spreekt Jelle Boersma (pseudoniem voor Jacobus, Alfonsus Engels uit Rotterdam, tot nu lid en publicist van de Bond van Kommunistische Strijd en Propagandaclubs)

~~Zie Courant 1 tot 31 Mei.~~

Hij hield een referaat over:

"De Revolutionairen, wat hen scheidt en wat hen bindt".

Rinus v.d. Brink, die de bijeenkomst opende, leidde de referent in Velen, aldus Rinus, zullen het vreemd hebben gevonden, dat op onze Pinkstermobilisatie een communist een referaat houdt, de referent heeft het echter zelf verzocht.

Jelle B. begint zijn speech met er op te wijzen hoe er in de oudere beweging geen hoop meer is. Hij verwacht alleen nog iets van de jongeren. Meegemaakt heeft hij de heele lijdensgeschiedenis van C.P.H. en B.K.S.P. Met jeugdig idealisme zijn vele jongeren daar ingetrokken, doch wat zij er vonden was niets dan corruptie. Hij laakt het tot op het uiterste doorgevoerde centralisme, dat tot allerlei wantoestenden leidt. Wil men daar in de partij verandering in brengen dan wordt men er eenvoudig uitgegooid. Men beweert daar altijd alleen de waarheid te bezitten. Zoo is het echter met vele richtingen. Ook de anarchistische is eenzijdig georiënteerd. Het Federalisme leidt tot versnippering, verbrokkeling van kracht. Wij moeten, aldus Jelle B., onze principes en geklets over taktiek wat op zij zetten om met elkander de synthese te vinden tusschen centralisme en federalisme, communisme en anarchisme. Ik zal hier wel worden aangevallen, doch ik ben hier gekomen zonder bijbedenking of cellenbouwerij, alleen als eerlijk revolutionair.

De referent wordt vrij tel bestreden, voornamelijk door Herman Schuurman en Constandse, die in hun debat aantoonen, dat begrippen als diktatuur, proletarische staat, rood militarisme, enz. evenveel zoovele arbeidersmisleidende fikties zijn. De debaters constateren, dat de congressisten de heeren heele en halve bolsjewiki niet vertrouwen. De anti-militaristische jeugd-beweging is krachtig leeft en daarom komen de politiekertjes er op af als vliegen op de stroop om deze gezonde beweging dienstbaar te maken aan en in het vaarwater te brengen van de politiek, die ongezond is.

De middagvergadering wordt besteed aan een referaat van Constandse over: "Jeug en Anarchisme".
C. gaat in den breedte na, dat de jeugd dezelve eigenschappen heeft

als het anarchisme in zich sluit. Het enthousiaste en overgegevene het braken met elken dwang, het verzet tegen discipline en tucht, dat alles zijn overeenkomstige factoren. De vrije revolutionaire jeugdbeweging moet dus uiteraard krachtig zijn en zuigkracht uitoefenen. De jeugd staat sympathiek tegenover het anarchisme, hoewel niet ontveinsd mag worden, dat in bepaalde perioden hunner groei de jongeren zich gemakkelijker laten vangen en in andere banen afleiden. De groei der soc. dem. A. J. C. is daarvoor een bewijs.

"Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst" is een oude bekende leus, waaronder allerlei richtingen zich opmaken ter eigen versterking de jeugd te vangen. En nu is het met het anarchisme zoo, dat dit de jeugd niet wil gebruiken, maar daarnaast is het waar, dat de jeugd wil die zich zuiver uitleven en ontwikkelen, de anarchistische methoden moet aanwenden. De Staat is hierbij de grote hinderpaal. "Doe wat je wil" Deze leus zullen ook de jongeren tot de hunne moeten maken, ook en vooral t.o.v. het militarisme, waarop de staat steunt, wat dan daarop neer zal komen, dat de jeugd niet met zich laat doen wat de oude heeren militaristen willen.

Op dit referaat volgde geen debat, alleen de vraag van een aanwezig communist, of, wanneer C ieder vrij wilde laten, hij ook de bourgeoisie de vrije hand wenschte te geven, en of daardoor de revolutie niet mislukken zou.

C. antwoordde dat een geslaagde revolutie geen onderdrukking der bourgeoisie meer van noode had, want deze zou de bourgeoisie als klasse likwideeren.

De avond was gewijd aan de kunst.

Een Rotterdamsch jeugdcoortje zong aardig, maar kunstgenot werd het pas, toen het Soester mannenkwartet (baardenkwartet grappigden sommigen) een aantal liederen ten gehore bracht, Fransch, Duitsch, Latijn en Hollandsch, maar muzikaal, zuiver en harmonisch een. Prachtig was dit meewerken van vier reeds oudere mannen aan dit samen zijn der jongeren.

Constandse hield daarna een causerie over "revolutinaire kunst" waarin hij vertelde over Rembrandt en de poppenkast, over dadaïsme en Kanelh, over marionettentheaters en klein tooneel op vlotte en boeiende wijze.

Deze avond werd besloten met de vertooning van een Stal tableaux samengesteld door Piet VIJLHIEF, voorstellen verschillende fasen in de gang der menschheid van slavernij naar vrijheid. De idee en de aankleding waren uitstekend, jammer dat de uitvoerders met een klein en primitief tooneel te worstelen hadden. Op een ruim en goed geoutilleerd tooneel zou deze tableaux-cyclus een nog beter figuur gemaakt hebben.

Deze avond werd werkelijk een stap op het zeer-moeilijke pad naar nieuwe kunst gedaan. En dat vooral ook door de jongeren. Het is verblijdend.

Maandag 1 JUNI.

Deze dag was gewijd aan de huishoudelijke besprekingen. Om negen uur waren alweer een honderd jongeren in de tent bijeen om gezamenlijke aktie te bespreken.

Jac VERHAVE waarschuwt er voor zich niet alleen op het oorlogsmilitarisme dood te stellen. Het industrieel militarisme en wat hij noemt het militarisme in de vakverenigingen is minsten even erg. Men zal ook daartegen moeten ageren.

Joop v.d. EIJNDE daarentegen stelt vast, dat de Pinkstermobilisatie der jongeren opgezet is als een speciale aktie tegen het militarisme en als zodanig moet die gehandhaafd blijven. Het moet men speciaal zijn aandacht geven aan de A. J. C. en ingaan tegen de jeugdverlammende suggestie, die van die jeugdbeweging (door ouderen gesteigerd en geleid) uitgaat.

Besloten wordt een speciaal vlugschriftje bestemd voor de A. J. C. eruit te geven. Kopy daarvoor wordt bij het comite tot 1 Juli in de tent die het beste geschriftje zal uitgeven.

Joop OVERSTEEGEN stelt na eenige inleiding een resolutie voor, waarin gezegd wordt:

le Dat met de bestrijding van oorlog en militarisme geen minnoot gewacht en vertragd mag worden.

2e dat de rev. anti-mil. jongeren zich eveneens tegen de staat verklaren en

3e dat in geen enkele aktie samengewerkt moet worden met organisaties, die de staatsidee onder een of andere vorm voorstaan.

De beide eerste clausules worden als vanzelfsprekend aanvaard. Het derde punt echter, wordt na bestrijding door Schuurman, v.d. Eijnde en Eikeboom niet aanvaard. Aan het comite wordt opgedragen elke samenwerking op zich zelf te beoordeelen en eventueel te aanvaarden wanneer de basis zuiver anti-militaristisch is. Samenwerking is vaak de eenige mogelijkheid tot inwerking.

In het uitvoerende comite van aktie worden benoemd Jac Knap en Piet van LEEU EN uit Amersfoort, Liberta OLDEBOERRIGTER geb. 30-7-1904 te Amsterdam, kantoorbediend, en Donker ? te Zaandijk.

Besloten wordt tot het zenden van een groet namens de Finkstermobilisatie aan Jo de Haas, Job v.d. Burg, Jaap v.d. Berg, Kooyman en v.d. Linde en de D.V.'ers.

De aktie onder de a.s. dienstplichtigen wordt zoo krachtig mogelijk doorgezet.

Hiertoe moeten adressen van dezulken zoo volledig mogelijk medegedeeld worden aan het comite, dat dan voor de toezending van geschikte lectuur zorg draagt. Voor deze aktie is geld noodig, dat eveneens verwacht wordt.

Na elkaar nog eens verweten te hebben, dat het V.J.V. niet actief genoeg geweest is bij de staking in Drente is het congres afge-

In kleinere kring is nog gesproken om een aktie op touw te zetten "Jo de Haas moet vrij".

Het financieel resultaat van het congres is een tekort van f. 60.-- hoewel de eigenaars van het terrein groote faciliteiten hebben verleend.

Uit de mededeelingen van eenige deelnemers blijkt, dat de kampeerbeweging, op enkele uitzonderingen na, "een zwijgenboel was" Alles sloop hoogst kameradschappelijk bij elkaar, liefst bij elken jongen een meisje, zegt de een.

Het onderling verblijf (nacht) op het terrein ging uit zedelijk oogpunt alle perken te buiten. In het huis lagen mannen en vrouwen vrijwel ontkleed bij elkaar. "vertelt de ander.

Enkele vrouwen zouden zich met meer mannen hebben afgegeven. Ook overdag was de houding het tegendeel van zedig. In het bosch zag men vrouwen alleen in een badkostuum gekleed in de zon slapen. Hieraan hebben zich ook personen uit de omgeving geergerd.

De eigenaars van de stichting waarbij het terrein van Jan Rink ligt, schijnen zich te hebben uitgelaten, dat zij een herhaling van dit kamp nooit zouden dulden.

De maatregelen getroffen door den Burgemeester van Soest zijn gebleken zeer doeltreffend te zijn geweest.

De hulp was ingeroepen van de recherche uit de plaatsen waar de vooraanstaande deelnemers wonen.

Zoo kwonden zich tijdens de openbare bijeenkomsten een negental rechercheurs op het meeting terrein. Zij zijn allen wel bekend deze lieden en moesten natuurlijk meenig hoonende opmerking hooren, doch dit houdt spoedig op.

Men weet wat men aan een rechercheur heeft.

Veel feller wordt opgetreden tegen onbekende lui, die zich trachten in te dringen en spoedig voor spionen worden aangezien. Zoo iemand wordt dan schijnbaar toevallig door een persoon, die achter uit loopt naar den uitgang gedrongen.

De aanwezigheid van de rechercheurs werkt echter voldoende intimideerend. Een deelnemer vertelt.

"Als eerste waarschuwing voor de aanwezigen werd medegedeeld, dat een zeer groot aantal rechercheurs aanwezig waren en als gevolg daarvan geen namen mochten worden genoemd. Er werd n.l. gezegd, dat de nazakenaars onderweg gemerkt hadden, dat door rechercheurs gekeken werd of onder hen ook waren een paar die nog door de politie gezocht worden. Een gevolg van een en ander was, dat ook vrijwel geen kennis werd gemaakt.

De Rotterdammers bereikten elkaar door een afgesproken fluitsignaal, terwijl de Amsterdammers als afspreken teken het woord

Zondagmiddag werd besloten, dat men zich buiten het kamp zou begeven om een wandeltocht te houden, doch werd kort daarna medegedeeld, dat men hier liever van af zag, omdat men gemerkt had, dat de politie een groote activiteit aan den dag legde en hun plan dus zeer waarschijnlijk bekend was geworden. Men wilde de politie elke gelegenheid benemen welke aangegrepen zou kunnen worden om op hen in te kunnen slaan."

Behalve deze rechercheurs in burgerkleding was de politie van Soest versterkt met rijksveldwacht en marechaussee.

Zonder met deze macht te demonstrieren en daardoor te provoceren, gaven af en toe patrouilles langs den Nieuwen weg toch blij van hunne aanwezigheid.

Een en ander was voldoende om de leiding van het kamp af te doen zien van het maken van een wandeltocht naar het dorp Soest of naar de Soesterduinen hetwelk op Zondag op het programma stond. Daardoor bleef men op het terrein en in het naast omliggend bosch. Er zijn foto's gemaakt, die ter bestrijding van de kosten nog zullen worden verkocht.

Cok voor het geval wel een zoogenaemde wandeling ware gehouden waren de getroffen voorzorgen als telefonische verbinding en huisvesting van den politiemacht zeer praktisch.

Het was den politiemannen tijdens deze dienst op de Pinkst dagen overigens zoo aangenaam als mogelijk gemaakt.

CHTINGENDIENST
-GRAVENHAGE.
N° 1374.

Berichtgever No. 16 geeft het navolgende verslag van het Pinkster-Congres van de anarchistische en anti-militaristische jeugdorganisaties, gehouden op 30 en 31 Mei en 1 Juni 1. te Soest.

De Zaterdagavond werd besteed aan het opslaan van tenten; in de groote tent van samenkomst werd muziek gemaakt door muziekkorps uit Santpoort, bestaande uit leden der familie VERSTEGE (10 personen).

Verder geen bijzonderheden.

Zondag.

Jelle BOKSMA, of wel Jacobus Alfonsus ENGELS, wat zijn ware naam is, bespreekt de mogelijkheid tot samenwerking met onze partijen. Hij vindt het afkeurenswaardig, dat er zoo veel haat en is tusschen de groote en kleine partijen. Alle groepen en groepjes worden door de leden daarvan tot z.g. kerkjes gemaakt; dat alles verzwakt het proletariaat in zijn strijd tegen staat en kapitalisme. Hij wenscht een samenwerking van allen, die maar eenigszins revolutionair zijn, om zoo gezamenlijk ten minste iets uit te werken tegen het kapitalisme.

ENGELS wordt daarin echter hevig bestreden door verscheidende personen, waaronder ook CONSTANDSE. Deze zegt hem ronduit, hoe hij door de aanwezigen beschouwt wordt, n.l. als een communist die tracht den geest onder de jongeren te bederven, door hen op sluwe wijze te exploiteeren voor de z.g. communistische dictatuur van het proletariaat.

Zoo geweldig wordt ENGELS in het nauw gedreven, dat hij zijn tegenstanders niet meer van repliek weet te dienen.

Men gelooft echter in het Vrije Jeugd Verbond, dat ENGELS wel door den tijd lid zal worden van het V.J.V. en tot de anarchistische ideeën zal overgaan.

Zondagmiddag. CONSTANDSE houdt een boeiende en vlot gesproken rede over jeugd en anarchisme. In 't kort samengevat zegt hij, dat het anarchisme dient gevoed te worden door de jeugd, dat het de jeugd moet zijn, die steeds nieuwe ideeën schept. Al wat de idealen der jeugd aan banden legt, moet worden weggevaagd, op dat het mooie, wat in de harten der jongeren leeft kan opbloeien tot vorming van een schoon harmonieus geheel. Hij zegt dan, dat de Staat, waarvoor het militarisme onverbiddeijk vastzit, de voornaamste hinderpaal daartoe is.

Van de gelegenheid tot debat wordt slechts door een persoon gebruik gemaakt. De communist Van PRAAG vraagt n.l., hoe het zal gaan als we eens gekomen zijn tot de revolutie, of er dan geen arbeidersraden moeten zijn, die de fabrieken, enz. overnemen en de zaken in het belang der arbeiders zullen regelen.

CONSTANDSE zegt, dat het niet vooruit is te begalen, h het zal zijn in de anarchistische samenleving, althans niet eenmaal. Misschien zullen er 10 of meer revoluties zijn geweest, alvorens bereikt dat, wat de idee anarchisme omvat.

Daarmede eindigde de rede van CONSTANDSE, die mede door een aantal belangstellenden of nieuwsgierigen uit Soest en omstreken werd aangehoord.

Zondagavond. Dit zou een kunst-avond zijn. De clou van den avond vormden de tableaux van Piet VIJLBRIEF. Deze waren, in aanmerking genomen het gebrekkige tooneel waaraan alle decoratief ontbrak, niet onverdienstelijk.

Ter afwisseling zong een Rotterdamsch zangkoor eenige liedjes en ook het Soester mannenkwartet, bestaande uit vier oud doch eerwaardig uitzienende mannen, gaf eenige liederen ten best.

1000000000
1000000000-8
1000000000

He was het voornemen, dien avond een wandeltocht te
ken naar de Oesterduinen, doch de leiders van het congres oord
den, met het oog op de sterke politiemacht, het beter in het ka
te blijven om daardoor hakpartijen, waarop "door de bloedhonden"
gewacht werd, te voorkomen.

Maandagvrijden. Om 10 uur ongeveer beginnen de besprekingen van
huishouding. Na veel gediscussieer neemt men de volgende
besluiten:

1) zo veel mogelijk samenwerken met andere groepen, zonder daarb
ook naar iets van ons beginsel los te laten. Alle gevallen, waar
in samenwerking mogelijk zou zijn, worden op zichzelf behandeld.
2) Er is dus geen algemeene uitspraak.

3) Er wordt een Comité van Actie samengesteld, bestaande uit de
volgende personen Liberta Johanna OLDBORREICHTER, geboren 30 J
1904 te Amsterdam, kantoorbediende, wonende te Amsterdam, Piet
van LEEUWEN te Aersfoort en DONKER(?) te Zaandijk.

Dit Comité zal zijn werkzaamheden beginnen met het uit
geven van een kleine brochure, die speciaal bestemd is voor de
A.J.G.-groepen; tot eind Juni heeft iedereen gelegenheid zoo'n
brochure te schrijven en op te zenden naar genoemd Comité, hetwelk
het beste er uit zal kiezen en laten drukken en verspreiden.

4) In het najaar wordt een V.J.V.-congres gehouden, waar de zaken
die speciaal het V.J.V. betreffen, zullen worden besproken. Mom
entel is er totaal geen verband tusschen de V.J.V.-groepen, om
dat er geen landelijk correspondent is.

Na elkaar nog eens verweten te hebben, dat er door het
V.J.V. niet genoeg gedaan was inzake de staking in Drente, wordt
het congres als afgelopen beschouwd.

Naetracting.

Het geheele congres, of liever gezegd de kampeerbewe-
ging, was op enkele uitzonderingen na een zwijnenboel. Alles sli-
choogst kameradschappelijk bij elkaar; liefst bij elke jongen een
meiäje.

Verzonden 5 Juni 1925 aan:

C. I.

Burgemeester Den Haag.

Procureur-Generaal Den Haag.

Inlichtingendienst Amsterdam.

Inlichtingendienst Rotterdam.

Inlichtingendienst Utrecht.